

TABEL DE CONCORDANȚĂ

Act comunitar transpus

Directiva 2000/35/EC a Parlamentului European și a Consiliului Uniunii Europene din 29 iunie 2000 privind combaterea întârzierii la plată în tranzacțiile comerciale, publicat în Jurnalul Oficial nr. L 200, 08/08/2000, p.0035-0038

Legislație națională relevantă:

1. **Proiect de ordonanță de urgență privind măsurile pentru combaterea întârzierii executării obligațiilor de plată rezultate din contracte comerciale**
(abreviere folosită: Proiect)
2. **Codul civil** (abreviere folosită: Cciv)
3. **Codul comercial** (abreviere folosită: Ccom)

Articol	Directiva	Articol	Proiect/legislație internă relevantă	Observații
Art. 1	Sferă de aplicare Prezenta directivă se aplică tuturor plăților efectuate ca remunerații pentru tranzacții comerciale.	Art. 2 Proiect	Art. 2 – (1) Prezenta ordonanță de urgență se aplică creanțelor certe, lichide și exigibile ce reprezintă obligații de plată a unor sume de bani care rezultă din contracte comerciale. (2) Nu sunt incluse în sfera de aplicare a prezentei ordonanțe de urgență: a) creanțele înscrise la masa credală în cadrul unei proceduri de insolvență; b) contractele încheiate între comercianți și consumatori.	Transpunere integrală.
Art. 2	Art.2 - Definiții 1. „tranzacții comerciale” reprezintă tranzacții între întreprinderi sau între întreprinderi și autorități publice care conduc la livrarea de bunuri sau furnizarea de servicii contra cost, 2. „autoritate publică” reprezintă orice autoritate contractantă sau entitate, conform definiției din Directivele privind Achizițiile Publice (92/50/CEE1, 93/36/CEE2, 93/37/CEE3 și 93/38/CEE4),	Art. 1 Proiect	Art. 1 - În sensul prezentei ordonanțe de urgență, termenii și expresiile de mai jos au următoarele semnificații: 1. <i>contract comercial</i> reprezintă contractul încheiat între comercianți sau între aceștia și o autoritate contractantă, având ca obiect furnizarea unor bunuri sau servicii contra unui preț constând într-o sumă de bani; 2. <i>autoritate contractantă</i> reprezintă: a) orice autoritate publică a statului român sau a unui stat membru al Uniunii Europene, care acționează la nivel central, regional sau local;	Transpunere integrală.

	3. „întreprinderi” reprezintă orice organizație care desfășoară o activitate economică și profesională independentă, chiar dacă este realizată de o singură persoană; 4. „întârziere la plată” reprezintă depășirea termenului contractual sau legal de plată; 5. „dreptul de rezervă” reprezintă acordul contractual conform căruia vânzătorul reține titlul de proprietate asupra bunurilor în cauză până la plata integrală a prețului; 6. „rata dobânzii practicate de Banca Centrală Europeană pentru principalele sale operațiuni de refinanțare” reprezintă rata dobânzii aplicate unor astfel de operațiuni în cazul licitațiilor cu preț fix. În cazul în care o operațiune importantă de refinanțare a fost efectuată conform procedurii de licitație cu preț variabil, această rată a dobânzii face referire la rata marginală a dobânzii care a rezultat din acea licitație. Definiția este valabilă atât în cazul licitațiilor cu preț fix, cât și în cazul licitațiilor cu prețuri variabile; 7. „titlu executoriu” reprezintă orice decizie, hotărâre judecătorească sau dispoziție de plată emisă de o instanță de judecată sau de altă autoritate competentă, fie pentru plata imediată, fie pentru plata în rate, care permite creditorului să recupereze creanțele de la debitor prin mijloace de executare silită; trebuie să conțină o decizie, hotărâre judecătorească sau dispoziție de plată executabilă provizoriu care rămâne definitivă dacă debitorul face apel împotriva titlului.		b) orice organism de drept public, altul decât cele prevăzute la lit. a), cu personalitate juridică, care a fost înființat pentru a satisface nevoi de interes general, fără caracter comercial, și care se află în cel puțin în una dintre următoarele situații: - este finanțat, în majoritate, de către o autoritate contractantă, astfel cum este definită la lit. a); - se află în subordinea sau este supusă controlului unei autorități contractante, astfel cum este definită la lit. a); - în componența consiliului de administrație ori, după caz, a consiliului de supraveghere și directoratului mai mult de jumătate din numărul membrilor sunt numiți de către o autoritate contractantă, astfel cum este definită la lit. a); c) orice asociere formată de una sau mai multe autorități contractante dintre cele prevăzute la lit. a) sau b); 3. <i>întârzierea plății</i> reprezintă depășirea termenului contractual sau legal stabilit pentru executarea obligației de plată a prețului; 4. <i>titlu executoriu</i> reprezintă hotărârea pronunțată de o instanță judecătorească sau decizia de plată emisă de altă autoritate competentă, prin care s-a dispus fie plata imediată, fie plata în rate, care permite creditorului să recupereze creanțele de la debitor prin mijloace de executare silită.	Notă: În ceea ce privește valoarea dobânzii (art. 2 pct. 6 din Directivă), semnalăm că, astfel cum a precizat Banca Națională a României în punctul său de vedere cu privire la proiectul de act normativ, „pentru statele membre care nu participă la a treia etapă a Uniunii Economice și Monetare, rata de referință avută în vedere la calcularea nivelului dobânzii pentru întârzierea la plată nu este rata dobânzii stabilite de Banca Centrală Europeană, ci rata dobânzii de referință stabilită de Banca Națională a României.”
Art. 3.1	Dobânzi în cazul întârzierii la plată 1. Statele membre garantează că: (a) dobânda prevăzută la lit. (d) devine exigibilă din ziua următoare datei sau sfârșitului termenului de plată fixat în contract; (b) dacă data sau termenul de plată nu este fixat în contract, dobânda devine exigibilă în mod automat, fără a fi necesară o notificare; (i) după 30 de zile de la data primirii de către debitor a facturii sau a unei cereri echivalente de plată; sau	Art. 3 și Art. 4 Proiect	Art. 3 – (1) Creanța constând în plata prețului produce dobânzi după cum urmează: a) în cazul contractelor încheiate între comercianți, potrivit art. 43 din Codul comercial; b) în cazul contractelor încheiate între comercianți și o autoritate contractantă, fără a fi necesară punerea în întârziere a debitorului: i. dacă în contract a fost fixat un termen de plată, din ziua următoare acestui termen;	Transpunere integrală.

	(ii) dacă data primirii facturii sau a unei cereri echivalente de plată este nesigură, după 30 de zile de la data primirii bunurilor sau serviciilor; sau (iii) dacă debitorul primește factura sau o cerere echivalentă de plată înainte de primirea bunurilor sau serviciilor, după 30 de zile de la primirea bunurilor sau serviciilor; sau (iv) dacă procedura de recepție sau verificare, prin care se stabilește conformitatea bunurilor sau serviciilor cu contractul, este prevăzută de lege sau contract și dacă debitorul primește factura sau o cerere echivalentă de plată înainte de sau în ziua în care are loc această recepție sau verificare, după 30 de zile de la această ultimă dată; (c) creditorul are dreptul al dobândă pentru întârzierea la plată în măsura în care: (i) și-a îndeplinit obligațiile contractuale și legale; (ii) nu a primit suma datorată la timp, cu excepția cazurilor în care debitorul nu este responsabil pentru întârziere; (d) nivelul dobânzii pentru întârzierea la plată („rata legală”), pe care debitorul este obligat să o plătească, este suma dintre rata dobânzii aplicate de Banca Centrală Europeană celei mai recente operațiuni importante de refinanțare realizate înainte de prima zi calendaristică a semestrului anual în cauză („rata de referință”) și cel puțin șapte puncte procentuale („marja”), dacă contractul nu prevede altfel. Pentru un stat membru care nu participă la a treia etapă a unificării economice și monetare, rata de referință menționată mai sus este data echivalentă stabilită de banca națională centrală. În ambele cazuri, rata de referință în vigoare în prima zi calendaristică a semestrului anual în cauză se aplică în următoarele șase luni; (e) cu excepția cazurilor în care debitorul nu este responsabil pentru întârziere, creditorul are dreptul de a solicita o compensare rezonabilă de la debitor pentru toate costurile de recuperare angajate datorită întârzierii la plată a celui din urmă. Astfel de costuri de recuperare respectă principiile transparenței și proporționalității cu privire la debitul în cauză. Statul membru poate, cu respectarea principiilor menționate mai sus, să fixeze sume maxime pentru costurile de recuperare diferite niveluri ale datoriei.	Art. 43 Com	ii. dacă data sau termenul de plată nu este fixat în contract: - după 30 de zile de la data primirii de către debitor a facturii sau a oricărei alte asemenea solicitări de plată de plată; - dacă data primirii facturii sau a unei solicitări echivalente de plată este incertă, după 30 de zile de la recepția mărfurilor sau prestarea serviciilor; - dacă solicitarea de plată a fost comunicată înainte de a primi mărfurile sau serviciile, la expirarea unui termen de 30 de zile de la primirea mărfurilor sau prestarea serviciilor; - dacă legea sau contractul stabilește o procedură de acceptare sau de verificare, permițând certificarea conformității mărfurilor sau serviciilor, iar debitorul a primit factura sau solicitarea de plată la data verificării sau anterior acestei date, la expirarea unui termen de 30 de zile de la ultima dintre aceste date. (2) Creditorul poate să pretindă daune interese suplimentare pentru toate cheltuielile făcute pentru recuperarea sumelor ca urmare a neexecutării la timp a obligațiilor de către debitor. (3) Este nulă orice convenție prin care se fixează o obligație de punere în întârziere pentru a opera curgerea dobânzilor sau un termen de la care creanța produce dobânzi mai mare decât cel prevăzut la alin. (1). Art. 4 – (1) Părțile sunt libere să stabilească rata dobânzii pentru întârzierea în plata prețului. (2) În cazul în care rata dobânzii nu este stabilită prin contract, se va aplica rata dobânzii de referință stabilită de Banca Națională a României. Rata de referință în vigoare în prima zi calendaristică a semestrului se aplică în următoarele șase luni. Art. 43 - Datoriile comerciale lichide și plătibile în bani produc dobânda de drept din ziua când devin exigibile.	
Art. 3.2.	2. Pentru anumite categorii de contracte care urmează a fi definite de legea națională, statele membre pot fixa perioada după care dobânda devine exigibilă la maximum 60 de zile cu condiția să împiedice părțile contractante să depășească această perioadă sau să fixeze o rată			Prevedere opțională, nepreluată.

	obligatorie a dobânzii care depășește substanțial rata legală.			
Art. 3.3.	3. Statele membre garantează că un acord asupra datei plății sau a consecințelor întârzierii la plată care nu respectă dispozițiile alin. (1) lit. (b) – (d) și (2) fie nu este aplicabil, fie creează posibilitatea de a cere despăgubiri, dacă, ținând cont de toate circumstanțele cazului, inclusiv, practicile și uzanțele comerciale și natura produselor, este extrem de nedrept pentru creditor. Pentru a determina dacă un acord este extrem de nedrept pentru creditor se ia în considerare, <i>inter alia</i>, dacă debitorul are motive obiective de derogare de la dispozițiile alin. (1) lit. (b) – (d) și (2). Dacă se constată că un astfel de acord este extrem de nedrept, se aplică dispozițiile legale, cu excepția cazurilor în care instanțele naționale de judecată stabilesc condiții diferite care sunt juste.	Art. 3 (3) Proiect	(3) Este nulă orice convenție prin care se fixează o obligație de punere în întârziere pentru a opera curgerea dobânzilor sau un termen de la care creanța produce dobânzi mai mare decât cel prevăzut la alin. (1).	Integral transpus. Notă: s-a optat pentru prima alternativă prevăzută de Directivă.
Art. 3.4.	4. Statele membre garantează că, în interesul creditorilor și al concurenților, există mijloace adecvate și eficiente pentru întreruperea folosirii termenilor care sunt extrem de nedrepti în sensul alin. (3).	Art. 3 (3) Proiect	(3) Este nulă orice convenție prin care se fixează o obligație de punere în întârziere pentru a opera curgerea dobânzilor sau un termen de la care creanța produce dobânzi mai mare decât cel prevăzut la alin. (1).	Transpunere integrală. Notă: Remediul judiciar al „acțiunii în declararea nulității”, în temeiul art. 3.3. din Proiect, este cel mai eficient mijloc de garantare a interesului creditorilor (nulitatea operând <i>ex tunc</i> și <i>ex nunc</i>). În condițiile în care introducerea unor clauze contrare art. 3 este sancționată cu nulitatea, nu este necesară prevederea unui alt remediu judiciar care să conducă la încetarea pentru viitor (<i>ex nunc</i>), a valabilității clauzei „nedrepte”.
Art. 3.5.	5. Mijloacele menționate la alin. (4) includ prevederi în baza cărora organizațiile recunoscute oficial ca reprezentante ale întreprinderilor mici și mijlocii sau având interese legitime în reprezentarea acestora pot să se adreseze, în conformitate cu legislația națională în cauză, instanțelor de judecată sau organelor administrative competente, pe motiv că termenii contractuali concepuți pentru uz general sunt extrem de nedrepti în	Art. 3 (3) Proiect	(3) Este nulă orice convenție prin care se fixează o obligație de punere în întârziere pentru a opera curgerea dobânzilor sau un termen de la care creanța produce dobânzi mai mare decât cel prevăzut la alin. (1).	Transpunere integrală. Notă: Nulitatea prevăzută de art. 3(3) din Proiect are este o nulitate absolută (urmărind

	sensul alin. (3) și, în consecință, pot aplica mijloacele potrivite și eficiente pentru a întrerupe folosirea acestor termeni.			nu doar protecția părților, ci interesul general al siguranței circuitului comercial), în consecință ea acțiunea în declararea nulității poate fi introdusă de orice persoană interesată (dreptul comun în materia nulității absolute)
Art. 4	Rezerva dreptului de proprietate 1. Statele membre garantează în conformitate cu prevederile naționale aplicabile în temeiul dreptului internațional privat că vânzătorul păstrează dreptul de proprietate asupra bunurilor până la plata integrală, dacă cumpărătorul și vânzătorul au fost în mod expres de acord cu o clauză prevăzând dreptul de retenție înainte de livrarea bunurilor. 2. Statele membre pot adopta sau păstra prevederi privind plățile anticipate deja efectuate de către debitor.	Art. 1296 Cciv Art. 1322-1323 Cciv Art. 68 Ccom	Art. 1296 - Vânzarea se poate face sau pur sau sub condiție. Art. 1322 - Vânzătorul nu este dator să predea lucrul, dacă cumpărătorul nu plătește prețul și nu are dat de vânzător un termen pentru plată. Art. 1323 - El nu va fi dator să facă predarea, chiar de ar fi și dat un termen pentru plată, dacă de la vânzare încoace, cumpărătorul a căzut în faliment sau în nesolvabilitate, încât vânzătorul se află în pericol de a pierde prețul, afară numai dacă cumpărătorul va da cautiune că va plăti la termen. Art. 68 - Când cumpărătorul unui lucru mișcător nu-și îndeplinește obligațiunea sa, vânzătorul are facultatea sau a depune lucrul vândut la o casă acreditată de comerț pe socoteala și cheltuiala cumpărătorului, sau de a-l vinde.	Notă: Rezerva dreptului de proprietate este prevăzută de Codul civil și Codul comercial (dreptul comun în materie); apreciem că nu sunt necesare dispoziții speciale care să dubleze această reglementare.
Art. 5	Proceduri de recuperare a creanțelor necontestate 1. Statele membre garantează că, în mod normal, se poate obține un titlu executoriu, indiferent de suma datorată, în termen de 90 de zile calendaristice de la înaintarea acțiunii creditorilor sau de la solicitarea adresată instanței sau altei autorități competente, cu condiția ca datoria sau aspecte ale procedurii să nu fie contestate. Această obligație revine statelor membre în conformitate cu dispozițiile naționale legale, de reglementare și administrative. 2. Respectivile dispoziții naționale legale, de reglementare și administrative se aplică în aceleași condiții tuturor creditorilor care sunt stabiliți în Comunitatea Europeană. 3. Perioada de 90 de zile calendaristice prevăzută la alin. (1) nu include următoarele: (a) perioada pentru procesarea documentelor;	Art. 5-12 Proiect	Art. 5 – (1) Cererea privind creanța de plată a prețului se depune la instanța competentă pentru judecarea fondului cauzei în primă instanță. (2) În cazul litigiilor privitoare la obligații de plată rezultând din contracte comerciale, nu este necesară parcurgerea, în prealabil, a etapei concilierii directe prevăzute de art. 720 ¹ din Codul de procedură civilă. Art. 6 - (1) Cererea introdusă potrivit prevederilor art. 5 cuprinde: a) numele și domiciliul sau, după caz, denumirea și sediul creditorului; b) numele și domiciliul debitorului persoană fizică, iar în cazul debitorului persoană juridică, denumirea și sediul, precum și, după caz, numărul certificatului de înmatriculare în registrul comerțului, codul fiscal și contul bancar;	

	(b) orice întârzieri cauzate de creditori, cum ar fi perioadele alocate corectării solicitărilor. 4. Prezentul articol nu aduce atingere prevederilor Convenției de la Bruxelles privind jurisdicția și punerea în aplicare a hotărârilor judecătorești în probleme civile și comerciale.	c) suma ce face obiectul creanței, temeiul de fapt și de drept al obligațiilor de plată, perioada la care se referă acestea, termenul la care trebuia făcută plata și orice element necesar pentru determinarea datoriei; d) semnătura creditorului; (2) La cerere se anexează înscrisurile ce atestă cuantumul sumei datorate și orice alte înscrisuri doveditoare ale acesteia; (3) Cererea și actele anexate la aceasta se depun în copie în atâtea exemplare câte părți sunt, plus unul pentru instanță. Art. 7- (1) Pentru soluționarea cererii, judecătorul dispune citarea părților, potrivit dispozițiilor Codului de procedură civilă referitoare la pricinile urgente, pentru explicații și lămuriri, precum și pentru a stăruie în efectuarea plății sumei datorate de debitor ori pentru a se ajunge la o înțelegere a părților asupra modalităților de plată. Citația va fi înmănată părții cu 3 zile înaintea termenului de judecată. (2) Când creditorul învederează că, deși a făcut tot ce i-a stat în putință, nu a izbutit să afle domiciliul pârâtului, președintele instanței va dispune citarea acestuia prin publicitate. Afișarea, precum și publicarea citației în Monitorul Oficial al României sau într-un ziar de largă circulație se fac cu 5 zile înainte de data fixată pentru judecată. (3) La citația pentru debitor se vor anexa, în copie, cererea creditorului și actele depuse de acesta în dovedirea pretențiilor. (4) În citație se va preciza că până cel mai târziu în ziua fixată pentru înfățișare, debitorul este obligat să depună întâmpinare, sub sancțiunea decăderii din dreptul de a mai propune probe și invoca excepții, în afara celor de ordine publică. În cazul nedepunerii întâmpinării, instanța poate considera aceasta ca o recunoaștere a pretențiilor creditorului. Art. 8 – (1) În cazul în care creditorul declară că a primit plata sumei datorate, instanța ia act de această împrejurare printr-o încheiere irevocabilă. (2) Dacă creditorul și debitorul ajung la o înțelegere asupra plății, instanța ia act de aceasta, pronunțând o hotărâre de expedient, potrivit art. 271 din Codul de procedură civilă, care este irevocabilă, prin excepție de la art. 273 din Codul de procedură civilă. (3) Prin excepție de la prevederile art.273 din Codul de procedură civilă, hotărârea de expedient este irevocabilă și constituie titlu executoriu fără a fi investită cu formulă executorie. Art. 9- (1) Sub sancțiunea decăderii, debitorul poate contesta	
--	---	--	--

			creanța prin întâmpinare. (2) În cazul în care debitorul contestă creanța, instanța verifică dacă aceasta este întemeiată. (3) În cazul în care contestația este întemeiată, instanța va respinge cererea creditorului printr-o încheiere irevocabilă. În această situație, creditorul poate introduce cerere de chemare în judecată potrivit dreptului comun. Art. 10 - (1) În cazul în care, urmare a verificării cererii pe baza înscrisurilor depuse, a declarațiilor părților, precum și a celorlalte probe administrate, constată că cererea este întemeiată, instanța emite o ordonanță de plată, în care se precizează suma și termenul de plată. (2) Dacă debitorul recunoaște o parte a pretențiilor creditorului, instanța emite o ordonanță de plată parțială pentru suma ce corespunde părții necontestate a creanței, stabilind termenul de plată. (3) Termenul de plată nu va fi mai mic de 10 zile și nici nu va depăși 30 de zile de la data comunicării ordonanței. Judecătorul nu va putea stabili alt termen de plată, decât dacă părțile se înțeleg în acest sens. (4) Ordonanța se va comunica fiecărei părți de îndată, potrivit prevederilor Codului de procedură civilă. Art. 11 – În cazul în care instanța, examinând probele cauzei, pronunță o ordonanță de plată numai pentru o parte din creanța pretinsă, creditorul poate formula cerere de chemare în judecată potrivit dreptului comun pentru a obține obligarea debitorului la plata restului datoriei. Art. 12 – (1) Procedura prevăzută la art. 5-8 și art. 11 nu va depăși 90 de zile de la data introducerii cererii creditorului. (2) Termenul prevăzut la alin. (2) nu include perioadele de întârziere ce sunt în culpa creditorului.	
Art. 6	Transpunerea 1 Versiune consolidată în JO C 27, 26.01.1998, p. 3. 1. Statele membre pun în aplicare dispozițiile legale, de reglementare și administrative necesare aducerii la îndeplinire a prezentei directive până la 8 august 2002 cel târziu. Statele membre informează imediat Comisia cu privire la aceasta. Când statele membre adoptă aceste dispoziții, ele conțin o trimitere la prezenta directivă sau			

	sunt însoțite de o asemenea trimitere în momentul publicării lor oficiale. Statele membre stabilesc modalitatea de efectuare a acestei trimiteri. 2. Statele membre pot menține sau adopta dispoziții legale mai favorabile creditorului decât cele necesare pentru respectarea prezentei directive. 3. În transpunerea prezentei directive, statele membre pot exclude: (a) datoriile care sunt subiect al procedurilor de insolvență instituite împotriva debitorului; (b) contractele care au fost încheiate anterior datei de 8 august 2002; și revendicări de dobânzi cu o valoare mai mică de 5 EUR. 4. Statele membre comunică Comisiei textul principalelor dispoziții de drept intern, pe care le adoptă în domeniul reglementat de prezenta directivă. 5. Comisia efectuează după doi ani de la 8 august 2002 o analiză, <i>inter alia</i>, a ratei legale, a termenelor contractuale de plată și întârzierilor la plată, pentru a evalua impactul asupra tranzacțiilor comerciale și funcționarea dispozițiilor legale în practică. Rezultatele acestei analize și ale altor analize vor fi comunicate Parlamentului European și Consiliului, însoțite dacă este cazul de propuneri de îmbunătățire a prezentei directive.	Art. 2 alin. (2)	(2) Nu sunt incluse în sfera de aplicare a prezentei ordonanțe de urgență: a) creanțele înscrise la masa credală în cadrul unei proceduri de insolvență; b) contractele încheiate între comercianți și consumatori.	
Art. 7	Intrarea în vigoare Prezenta directivă intră în vigoare în ziua publicării în <i>Jurnalul Oficial al Comunității Europene</i>.			Notă: Termenul nu vizează noile state membre.
Art. 8	Destinatari Prezenta directivă se adresează statelor membre.			